

**Återrapportering av
Svenska Jägareförbundets
Allmänna uppdrag
2007**

Inledning

Denna redovisning utgår från Regeringens beslut om bidrag ur Viltvårdsfonden till Svenska Jägareförbundet. Redovisningen är i princip uppställd i enlighet med detta beslut.

Svenska Jägareförbundets organisation består av 23 till förbundet anslutna länsjaktvårdsföreningar och på lokalplanet av 365 jaktvårdskretsar. Förbundet, länsjaktvårdsföreningarna och jaktvårdskretsarna är självständiga juridiska personer med respektive styrelse och årsstämma. Förbundet hade vid medlemsårets slut ca 195000 medlemmar och man kan räkna med ca 4000 förtroendevalda på olika poster i organisationen. Förbundet har drygt 100 personer anställda. Förbundet är en bred folkrörelse med medlemmar, förtroendevalda och personal över hela landet.

Jägareförbundets styrelse består av ordföranden, nio ledamöter, en representant för arbetstagarna samt en ledamot som utses av regeringen (f n vakant).

Årsstämman utser på sedvanligt sätt revisorer, 2 ordinarie och 2 suppleanter, varav en ordinarie och en suppleant skall vara auktoriserad utöver detta utser regeringen en revisor och en revisorssuppleant.

I Regeringens beslut om precisering av det allmänna uppdraget finns, förutom ett antal generella villkor, angivet att verksamheten skall genomföras och redovisas inom ett antal verksamhetsområden. Till dessa verksamhetsområden finns också kopplat ekonomiska ramar. Redan i 2005 års verksamhetsredovisning konstaterade förbundet att gränserna mellan de olika verksamhetsområdena inte är knivskarpa.

Modell för beräkning av kostnaderna

Sedan 2005 har förbundet arbetat för att anpassa och utveckla den tidredovisning som ligger till grund för beräkningarna av kostnaderna för det Allmänna uppdraget.

Från och med den 1 januari 2007 har en ny webbaserad tidrapportering införts kopplad till ekonomisystemet. Systemet särskiljer intäkter och utgifter för det allmänna uppdraget från förbundets övriga intäkter och utgifter. Vidare specificeras såväl arbetad tid som övriga kostnader per verksamhetsområde.

Förbundet har under året arbetat med att analysera den obalans som finns mellan beslutade och förbrukade medel främst mellan verksamhetsområdena Information och Praktisk jakt och viltvård. Förbundet har gjort bedömningen att den höga rapporteringen av arbetstid inom verksamhetsområdet Information till stora delar orsakas av gränsdragningsproblem och avsaknaden av en tydlig rapporteringspunkt runt information till markägare och jägare under Praktisk jakt och viltförvaltning.

Regeringen har i beslutet för det allmänna uppdraget 2008 beslutat om en utveckling av verksamhetsområdena Information och Praktisk jakt och viltvård. I beslutet inför 2008 benämns verksamhetsområdena Övergripande Information och Information om praktisk jakt och förvaltning av viltarter. Ändringarna förväntas ge en bättre balans mellan beslutade och förbrukade medel mellan verksamhetsområdena inför återrapporteringen 2008.

1. Verksamhet

Det allmänna uppdraget

Leda de delar av jakten och viltvården som framgår av denna bilaga, i syfte att bidra till riksdagens mål för viltvård och viltförvaltning uppfylls.

Generella mål

- ◆ Beslutade mål inom verksamhetsområdena för det allmänna uppdraget är uppfyllda
- ◆ Jämställdheten mellan kvinnor och män skall öka.

Generella återrapporteringskrav

Jägareförbundet skall redovisa:

- ◆ Redovisa en analys av i vilken utsträckning förbundet bidragit till att uppfylla målen för det allmänna uppdraget,
- ◆ redovisa en analys av förbundets arbete med jämställdhet och rekrytering av unga jägare,
- ◆ presentera det allmänna uppdragets ekonomiska redovisning skild från förbundets övriga ekonomi. Den ekonomiska redovisningen skall specificeras per verksamhetsområde om inget annat anges. En jämförelse skall göras med föregående år per verksamhetsområde samt
- ◆ tillse att den ekonomiska redovisningen är styrkt av revisor.

Jägareförbundets arbete inom ramen för det allmänna uppdraget under 2007.

Den övergripande arbetsinriktningen i jägareförbundets styrs av förtroendemannaorganisationens beslut om förbundets verksamhetsplan och regeringens beslut om inriktning och volym av det allmänna uppdraget. Verksamhetsplanen utarbetats och fastställs under tidig höst och utgör sedan grunden för förbundets budgetarbete. Budgeten fastställs av förbundsstyrelsen vid sitt sammanträde i mitten av december. Regeringsbeslutet om inriktning och medel för det allmänna uppdraget för kommande verksamhetsår fastställs under senare delen av december månad. Detta medför att vissa frågeställningar och arbetsuppgifter tillförs verksamheten medan andra uppgifter utgår och justeringar och tillägg i verksamhetsplanen måste genomföras kring allokering av resurser. Verksamhetsplanen 2008 bifogas.

Förbundet kan konstatera att en tydlig och väl genomarbetad verksamhetsplan samt en tydlighet i målformuleringarna av det allmänna uppdraget skapat förutsättningar för att göra ett gott arbete och en väl genomarbetad redovisning. Av naturliga skäl finns till följd av omflyttning av resurser samt utpekande av nya arbetsområden variationer mellan de olika verksamhetsområdena. En avvikelse som man till följd av gällande struktur och olika tidpunkter för beslut med mera måste acceptera.

Genom denna redovisning anser förbundet att måluppfyllelsen är god. I de fall förbundet inte nått en målsättning fullt ut under året finns den med i pågående processer och kommer att uppnås under 2008.

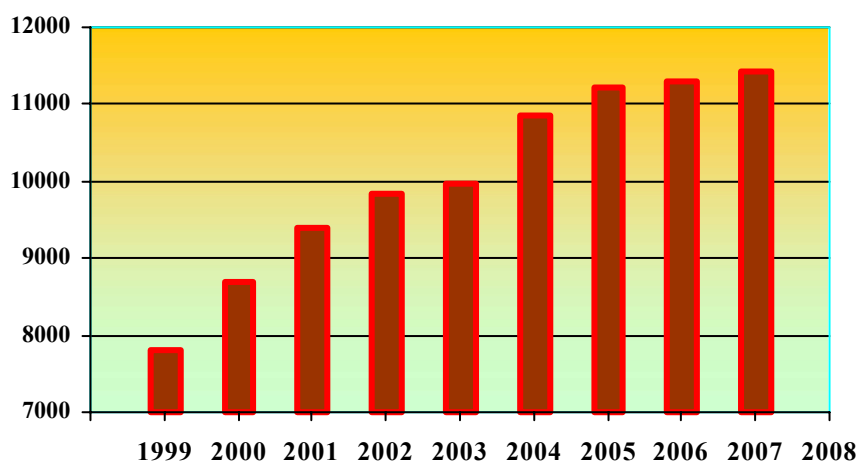
Jägareförbundets arbete med jämställdhet och rekryteringen av unga jägare

Personalorganisationen har i ett historiskt perspektiv varit klart mansdominerad och förbundet har sedan länge arbetat aktivt för att skapa en jämnare könsfördelning. Genomsnittligt anställda för 2007 uppgick till 98 personer, 37 % kvinnor och 63 % män. I bifogade jämställdhetsplan beskrivs de övergripande målen och de kortsiktiga målsättningarna för Jägareförbundets jämställdhetsarbete.

Jaktåret 2007/08 redovisas 5,3 % kvinnliga jaktkortslösare. Det är en ökning från 4,2 % under jaktåret 2001/02. Av Jägareförbundets medlemmar är 6,3 % kvinnor. Förbundet använder andelen kvinnliga jaktkortslösare som jämförelsetal när organisationens mått på jämställdhet utvärderas.

- I förbundsstyrelsen är andelen kvinnliga ledamöter 10 %.
- I styrelserna för landets 23 länsjaktvårdsföreningar är andelen kvinnliga ledamöter 9,4%.
- I landets kretsstyrelser har andelen kvinnliga ledamöter ökat något och är 7,5 % för 2007.
- Andelen kvinnliga ombud på länsjaktvårdsföreningarnas årsstämmor var 5,8 % under 2006.
- På Jägareförbundets årsstämma 2007 var andelen kvinnliga ombud 8,5 %.

Kvinnliga medlemmar 1999 - 2007

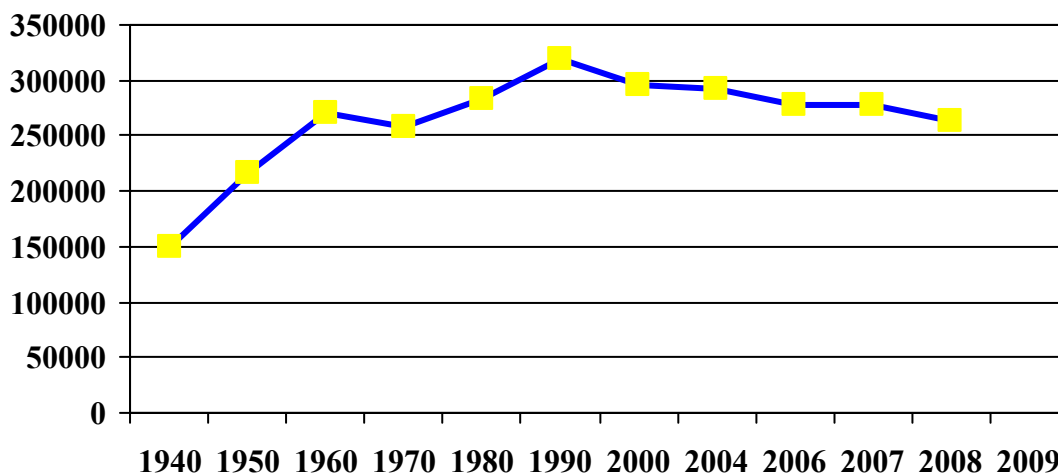

Rekrytering av nya jägare

Jaktkortslösarna

Den nedåtgående trenden håller i sig och antalet jaktkortslösare fortsätter minska. Vid årsskiftet 07/08 noterades 264 000 vilket är ca 10 000 färre än föregående år. Antalet jaktkortslösare har minskat med närmare 60 000 under de senaste femton åren.

Antalet Jaktkortslösare

Under året har ett ungdomsprojekt startats inom förbundet och arbetet inom ramen för det allmänna uppdraget inriktar sig på att öka skolelevernas intresse för naturen och viltet och samordning av verksamheten. För att sprida information om materialet och det stöd som finns att tillgå har förbundet medverkat vid två lärarmässor, dels lärarkonferensen Ute är Inne i Linköping och lärarmässan Skolforum i Stockholm.

De skolmaterial som producerats vänder sig till elever från förskolan och upp till mellanstadiet. Bilder på djur, spår och spårtecken samt häftena Vadå Naturen? och Göra Vadå? bifogas som exempel på material som tagits fram för att stödja verksamheten i skolorna. Information om stöd och aktiviteter i skolarbetet finns tillsammans med gratismaterial att hämta från hemsidan.

Jägareförbundet finns också representerat på en mängd skoldagar och på enskilda lektioner runt om i landet för att lämna information om och inspirera till ett ökat intresse för natur, jakt och viltvård. Tidningen Akila är producerad utanför det allmänna uppdraget och utkommer med 6 nummer per år. Tidningen är också en bärare av information runt vilt och naturfrågor och delas ofta ut under aktiviteter som riktar sig till skolornas elever.

Intresset för arrangerade jakt dagar dit allmänheten bjuds in för att få ta del av och uppleva en organiserad jakt ökar och har genomförts på flera platser runt om i landet. Deltagarna får vid dessa Publicumjakter bland annat insyn i jakten, etiken, säkerhetstänkande, hundarbete, förvaltning och tillvaratagande.

Ekonomisk redovisning

Bifogat finns den ekonomiska redovisningen över det allmänna uppdraget, skiljd från Jägareförbundets redovisning och uppdelad per verksamhetsområde.

Sammanställning av kostnader inom ramen för det allmänna uppdraget.

Verksamhetsområde	Anvisade medel 2007	Kostnader 2007	Not	Kostnader 2006
Information	11 500 000	18 667 255	1	18 861 132
Praktisk jakt och förvaltning av viltarter	18 000 000	13 824 565	1	12 220 593
Viltövervakning	3 500 000	5 361 994	2	2 990 566
Älgförvaltning	8 000 000	4 987 152	2	6 456 450
Vilt och trafik	1 430 000	1 541 067		870 740
Skyddsjakt				367 372
Yrkesmässig utbildning	1 000 000	550 150	3	2 043 179
Summa	43 430 000	44 932 183		43 810 033

Vidare redovisas intäkter om 1 686 069 kronor inom ramen för det allmänna uppdraget.

Noter

1. Obalansen mellan förbrukade och anslagna medel mellan verksamhetsområdena Information och Praktisk jakt och förvaltning av viltarter beror på gränsdragningsproblem och en inte tillräckligt uppdelad rapportering. I regeringens beslut inför 2008 års verksamhet har återrapporteringen ändrats för att tydliggöra rapporteringen vilket bör minska obalansen avsevärt.
2. Skillnaderna mellan förbrukade och anslagna medel mellan verksamhetsområdena Viltövervakning och Älgförvaltning härrör främst från en överflyttning av arbetad tid och kostnader för vilt databasen. Under 2006 rapporterades den arbetstiden under Älgförvaltning men flyttades till Viltövervakning inför 2007. Anledningen till flytten är att vilt databasen är avsedd som ett verktyg för viltövervakning och utveckling av förvaltningsfrågorna i stort.
3. Underskridandet för den Yrkesmässiga utbildningen beror på att arbetstid och kostnader för genomförande av en kurs som genomförs i samarbete med SLU lyfts ur verksamhetsområdet under året.

1.1 Verksamhetsområde Information

Mål

- ◆ Myndigheter erhåller efterfrågade objektiva yttranden inom ramen för det allmänna uppdraget.
- ◆ Allmänheten erhåller objektiv och lättillgänglig sakkunskap om jakt- och viltvårdsfrågor samt viss viltforskning

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- ◆ hur förbundet arbetar för att garantera objektivitet i den information och service som ges,
- ◆ hur många och vilka utlåtanden och yttranden som under året har begärts av olika myndigheter
- ◆ hur många och vilka utlåtanden och yttranden som har besvarats på förbunds nivå
- ◆ vilken information som tagits fram och till vilka målgrupper
- ◆ tidsåtgång för information till allmänheten, vilken skett inom ramen för det allmänna uppdraget samt
- ◆ hur många besök som webbsidan ”Vilt och Vetande” haft under året

Objektivitet i information och service.

Ledningen arbetar målinriktat för att förbundet ska bibehålla en hög trovärdighet. Ställningstaganden formas utifrån ett omfattande samarbete såväl internt som med myndigheter, organisationer och viltforskning. Vidare är personalens kompetens mycket hög och utvecklas löpande genom utbildning och erfarenhetsutbyte. Förbundet är en organisation som bygger sin trovärdighet på samarbete och överläggningar, hög kompetens, integritet och långsiktigt agerande med viltet och viltvården i centrum. Erfarenheterna visar att det går alldeles utmärkt att förena objektivitet med ett stort engagemang från en förtroendemannaorganisation.

Yttranden och utlåtanden

På förbunds nivå har Jägareförbundet noterat 82 stycken inkomna remisser. Förbundet avstått från att yttra sig vid fyra tillfällen. Av dessa remisser utgörs 55 stycken av förfrågningar rörande vapenärenden som översänts från Polismyndigheterna runt om i landet.

Remiss från	Innehåll	Not
Djurskyddsmyndigheten	Föreskrifter för hållande av hund och katt	
Jordbruksdepartementet	Svensk indelning av skogsrel. ägoslag. Utredning av krav Skogs och miljöredovisning	Avstått
Jordbruksverket	Ang. upplåtelser av rätt till småviltjakt och fiske på statens mark ovanför odlingsgränsen och på renbetesfjällen	
Kammarrätten i Jönköping	Ang. överskridande av vapengarderoben	
Livsmedelsverket	Ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll, prövning och registrering	
Länsrätten i Dalarna	Ang lämplighet av flerskottsrevolver	
Länsstyrelsen Norrbotten	Åtgärdsprogram bevarande av jaktfalk	
Länsstyrelsen i Sörmland	Åtgärdsprogram för skrانتärna	
Länsstyrelsen i Västerbotten	Åtgärdsprogram för fjällräv	
Miljö och samhällsbyggnads- departementet	Konsekvenser av förbud mot bly i ammunition	
Miljödepartementet	Förslag till förordningsändring rörande bly i ammunition	
Naturvårdsverket	Bidrag och ersättningar för viltskador	
Naturvårdsverket	Förvaltningsplan för Gråsäl i Östersjön	
Naturvårdsverket	Ny nationalparksplan för Sverige	
Naturvårdsverket	Ansökan om jakt i forskningssyfte	
Naturvårdsverket	Inrättande av Kosterhavets Nationalpark	
Naturvårdsverket	Vägledningar för länsstyrelsernas arbete med naturvårdsavtal och skötselavtal	Avstått
Naturvårdsverket	Miljömålet Ett rikt växt- och djurliv	
Naturvårdsverket	Regeringsuppdrag ang. framtida vildsvinsförvaltning	
Naturvårdsverket	Ansökan om tillstånd för jakt med pil och båge	
Näringsdepartementet	Mervärdesskog	
Polismyndigheten	Vapenären den	55 st.
Skogsstyrelsen	Ändring av § 29 Skogsvårdslagen	Avstått
Skogsstyrelsen	Fördjupad utvärdering Levande skogar	
Skogsstyrelsen	Föreskrifter inom nya landsbygdsprogrammet	Avstått
Skogsstyrelsen	Skogsstyrelsens viltskadepolicy och strategi för arbetet med skog-viltbalansen	
Skogsstyrelsen	Ändringar av föreskrift avseende landsbygdsprogrammet	
Swedish Standards Institute	Akustik och buller	

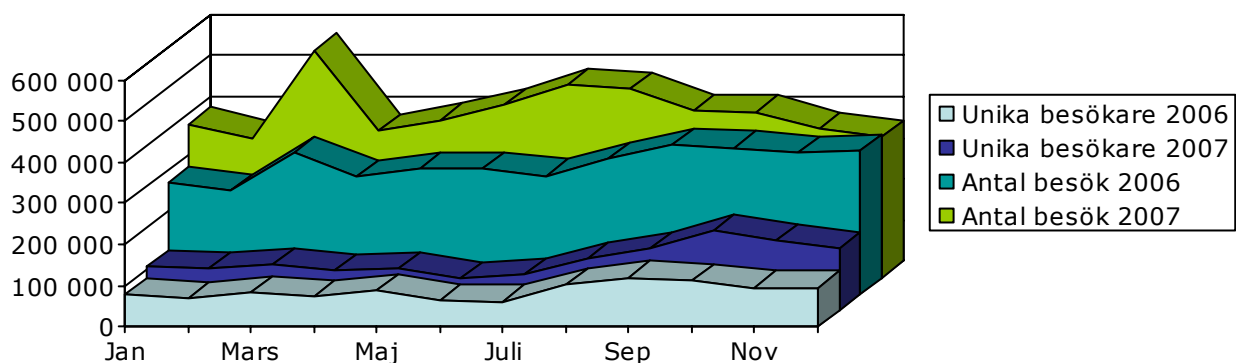
Rapporterad tid för information

Jägareförbundets personal har rapporterat totalt 29 530 arbetstimmar inom ramen för verksamhetsområdet under året varav 21 812 arbetstimmar under information till allmänheten. Vidare rapporteras att personalen haft kontakt med eller fysiskt mött och informerat 27 112 personer under året.

Information

Förbundets hemsida har en fortsatt stigande besöksfrekvens och är en viktig kanal för att nå ut med information till allmänheten.

Besöksfrekvens på Jägareförbundets hemsida

Jägareförbundets hemsida består av sammanlagt drygt 10 000 webbsidor. Antalet unika besökare pendlar nu runt 100 000 med en topp i september på 118 785 besökare.

Innehållet på Jägareförbundets webbplats centrala del består till närmare 90 procent av information till allmänhet och jägare. På den centrala delen uppdateras eller nyproduceras ungefär mellan 15-20 webbsidor per dag, året runt.

Hemsidans huvudavdelning

På huvudavdelningen presenteras en rad interaktiva funktioner till gagn för jägare och allmänhetens vilja att söka information om jakt och vilt. Där återfinns:

1. Jakttidtabell
2. Tabell för solens upp- och nedgång.
3. Tabell för månens faser hela året.
4. Webbjaktskolan – en interaktiv lösning där skott ”simuleras” på älg-, rådjurs- eller vildsvinsfigur. Effekt av skottets verkan, både anatomiskt och eftersöksinformation, ges därefter beroende på var ”jägaren” träffat i djurfiguren. Fakta till Webbjaktskolan är framtagen av erfarna jägare och erkända forskare på området.
5. Interaktiva självriktande kunskapstest – Ett bra sätt för jägare att kontrollera sina vilt-, natur- och jaktkunskaper, för allmänheten att lära mer och för blivande jägare för att träna inför sin jägarexamen.
6. Hundjouren – Saknade hundar (även icke jakthundar) kan registreras och efterlysas via funktionen. Flera lokala polismyndigheter använder sig av funktionen.

Förbundet lägger stora resurser på att informera allmänheten och med nuvarande rapportering av arbetad tid används drygt 40% av resurserna i allmänna uppdraget till denna verksamhet i nuläget.

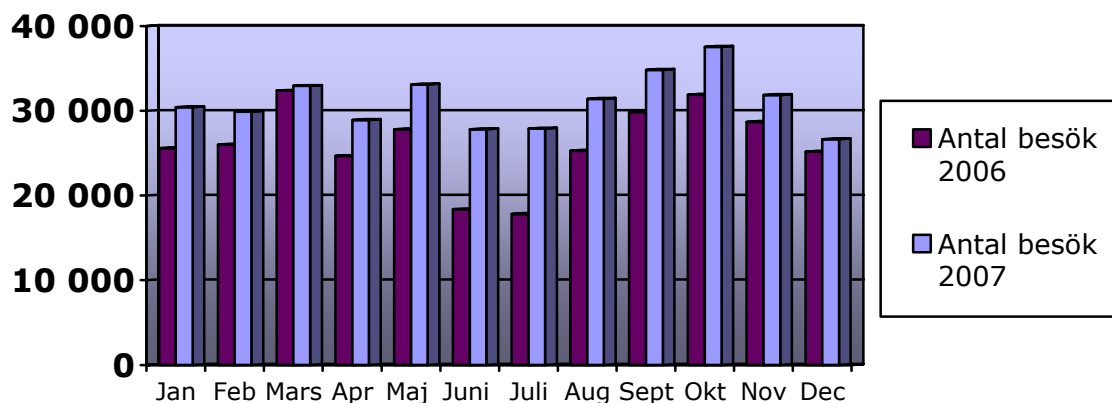
Medverkan vid skogs dagar, fältvandringar, mässor, utställningar och liknande aktiviteter är betydelsefulla kanaler för att informera och jakt och viltvård i ett brett perspektiv. Större mässor under året med betydande engagemang har varit Elmia Game Fair i Jönköping, Fävikens i Jämtland och Bosjökloster med flera. Tillsammans har dessa arrangemang över 100 000 besökare. Guidningarna på Öster Malma fortsätter öka i omfattning och under fjolåret anordnades 60 guidade turer för 1 675 personer

Ett nytt årligen återkommande forum för presentation av forskningsprojekt har skapats på Öster Malma. Under årets seminarie presenterades i samarbete med SLU en forskningsrapport över jaktens värde för ett 70-tal åhörare.

Vilt och Vetande

Antalet besök på Vilt och vetande fortsätter öka och under 2007 noterades 373 345 besök.

Besökare på Vilt&Vetande

1.2 Verksamhetsområde Praktisk jakt och förvaltning av viltarter

Mål

- ◆ Kunskapen i praktisk jakt, viltvård och det jaktbara viltets utveckling är god bland markägare, jakträttshavare och jägare.
- ◆ Myndigheter, markägare, jakträttshavare och jägare erhåller objektiv information och god service i frågor som rör praktisk jakt, viltvård och det jaktbara viltets utveckling
- ◆ Kunskap av hög kvalitet tillhandahålls om praktisk jakt och viltvård vid skydds jakt och andra skadeförebyggande åtgärder.
- ◆ Jaktsäkerheten är hög

Åtterrapporering

Jägareförbundet skall redovisa:

- ◆ hur många och vilka kurser, temadagar och liknande som förbundet anordnat,
- ◆ antalet deltagare vid dessa kurser och temadagar,
- ◆ vilket utbildningsmaterial förbundet tillhandahållit
- ◆ vilken information som tagits fram och till vilka målgrupper,
- ◆ tidsåtgång för arbete med upplysning till myndigheter, mark ägare, och jägare i markanvändnings- och miljöfrågor relaterade till jakt och viltvård,
- ◆ antalet avgivna yttranden till myndigheter i frågor om skydds jakt, var i landet skydds jakt bedrivs i störst omfattning samt vilka arter som främst är föremål för jakten
- ◆ en kort analys av hur skadebilden har förändras över tiden,
- ◆ hur förbundet verkat för en högre jaktsäkerhet,
- ◆ hur förbundet har verkat för att minska antalet skadeskjutningar.

Kurser och temadagar

Förbundets utbildningsverksamhet är en växande kärnverksamhet där efterfrågan på olika utbildningar ökar. Totalt rapporteras att 5 141 personer genomgått utbildning under ledning av personal men på grund av inkörningsproblem med rapporteringen kan endast 2 625 personer hänföras till en speciell utbildning.

Rapporterade kurser och temadagar

Antal deltagare

Artkunskap	18
Björnjaktsutbildning	114
Fällor och fångst	40
Fältvilt	21
Förvaltning klövvilt (förutom älg)	942
Inventering av vilt	160
Säkerhet och organisation	235
Jaktformer	95
Jaktlagstiftning	126
Jaktledarutbildning	581
Tillvaratagande av vilt	56
Ledarutbildning tillvaratagande	41
Ledarutbildning ungdom	12
Skytteutbildning	36

Viltvård	20
Viltvårdsområden	128

Deltagarantalet i exempelvis Jaktledarutbildningarna ligger på ca 20 deltagare per kurs vilket innebär att det arrangerats runt 30 kurser över landet under året. Förvaltningen av klövvilt har till övervägande del genomförts som temakvällar och har främst berört vildsvin men även dov- och kronhjort. Under hösten testades och utvärderades den kommande Björnjaktsutbildningen vid ett antal utbildningstillfällen. Materialet har därefter utvecklats ytterligare och kompletteringar har gjorts efter samråd med Björnprojektet och Naturvårdsverket. Ett stort antal utbildningar är inplanerade och kommer att genomföras under 2008.

Som exempel på utbildningsmaterial har Jaktledarutbildningen överlämnats tidigare och nu bifogas också utbildningsmaterialet för Viltundersökarna. En viltundersökare får göra en första undersökning av ett fällt vilt före leverans till en vilthanteringsanläggning för besiktning. Undersökningen innebär att alla organ inte behöver följa med för besiktning om det fällda viltet inte uppvisar något avvikande från det normala.

Materialet är framtaget i samarbete med SVA och Idre sameby samt godkänt av Livsmedelsverket. Två instruktörsutbildningar är genomförda under året. Dessa instruktörer har i sin tur haft ett antal kurser runt om i landet och utbildat ca 400 nya viltundersökare. Lärare vid de Naturbruksgymnasier som har en omfattande utbildning i jakt och viltvård har även de genomgått instruktörsutbildningen för att kunna utbilda eleverna under gymnasietiden.

Miljöfrågor och markanvändning

Under rubriken upplysning till myndigheter, markägare och jägare i frågor rörande markanvändnings- och miljöfrågor relaterade till jakt och viltvård rapporteras en insats över 7071 arbetstimmar.

Jägareförbundet har deltagit i ett seminarie angående åtgärder för att skapa bättre betingelser för hotade fågelarter i jordbrukslandskapet och dels producerat – i samarbete med berörda forskare – en skrift om *”Nya rön om skötsel av strandängar”*. Foldern som har rönt stor uppskattning hos flera länsstyrelser och andra organisationer som arbetar med dessa frågeställningar bifogas.

Skyddsjakt

Förbundet samverkar med andra myndigheter och organisationer vad gäller skyddsjakt och skadeförebyggande åtgärder, exempelvis Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket, LRF, Polismyndigheterna och Viltskadecenter. Skyddsjakt är i dag ett tämligen vitt begrepp som omfattar olika åtgärder för att förhindra skador främst inom jordbruk, djurhållning, skogsbruk, vägtrafiken och på fastigheter.

Insatserna berör en mängd olika arter i en mängd olika situationer. Det kan gälla grävling under ett bostadshus, gäss på badstränder eller i jordbruksgrödor, älg och rådjur i villabebyggelse, olämpliga bäverfördämningar, kronhjorts- och älgskador på skog eller vildsvinsskador i jordbruk och anläggningar. Rådgivningen kan gälla enskilda skyddsjaksbeslut eller allmänna skyddsjaksbestämmelser. Oftast är rådgivningen också förknippad med råd om hur skador ska kunna förebyggas.

Skadorna av gäss och tranor fortsätter att öka, delvis på grund av sommarens stora regnmängder i södra Sverige men också på grund av ökande populationer. Under senare delen av vegetationsperioden stod många fält under vatten vilket gjorde att fåglarna kunde landa i vatten och komma åt begärliga grödor. Skyddsjakten och frågor runt omkring detta har således ökat under året. Ersättningarna som betalades ut under 2007 blev dubbelt så stora som året innan.

Erfarenheterna visar att förfrågningarna om förebyggande åtgärder och begäran om skydds jakt synes öka när en viltart etablerar sig på nya platser. Detta trots att arten i många fall inte uppfattas som någon större skadegörare i trakter där den varit etablerad under en längre tid. Detta kan ha sin förklaring i att människan fått en annan syn på viltarten och också tagit till sig tekniken för att förebygga skador på ett effektivt sätt.

För året rapporteras 39 avgivna skriftliga yttranden och utlåtanden till myndigheter i skydds jaktfrågor. De viltarter som berörs är i första hand vitkindade gäss, skarv och bäver, inklusive rivning av bäverdammar.

Högre jaktsäkerhet och minskande antal skadskjutningar

Jägareförbundet ser arbetet med att minimera antalet skadskjutningar som den avgjort viktigaste delen inom jaktetiken. Förutom jägarens omdöme, vapen och ammunition är regelbunden jaktskytte träning den faktor som har störst inverkan på skadskjutningsrisken. Förutom förbundets löpande engagemang i denna verksamhet genom utbildning av skytteinstruktörer och samverkan med jaktskyttebanorna har förbundet under året startat upp ett särskilt projekt ”*Säkrare jakt*”. Projektet syftar till att öka säkerheten under jakt. Följande moment inom projektet har genomförts eller kommer att genomföras.

Informationspaket till skjutbanor och respektive jaktlag har producerats och distribueras under våren 2008. Paketet innehåller olika delar runt ökad säkerhet och behovet av ökad jaktskytte träning. I paketet finns även information om björnjakt, eftersök på björn samt björnpasset. All information i de bägge paketen finns tillgängligt på www.jagareforbundet.se under rubriken ”Säkrare Jakt”, för läsning, nedladdning och eventuell utskrift.

En *Skjutbaneinventering* har genomförts och information deras läge, tillgänglighet m.m. finns på hemsidan. En genomgång med alla *skjutinstruktörer* har genomförts på Öster Malma i syfte att aktivera skytte tränings verksamheten ytterligare samt sprida budskapet om säkrare jakt och minskade skadskjutningar.

Produktion av *filmen Säkrare Jakt* har kommit igång. Filmens innehåll och uppbyggnad kommer att vara tredelad: ett ”spelavsnitt”, med scener som väcker diskussion och eftertanke och som handlar om jaktetik och säkerhet, ett avsnitt kring kulvapen och inskjutning och övningsskytte med kula och ett avsnitt om hagelskytte, med bland annat anpassning. Filmen kommer att bli cirka en timme lång. Ambitionen är att den ska kunna distribueras till samtliga jaktkortslösare.

Projektet *Säkrare jakt* har under året presenteras vid åtskilliga jägarmöten runt om i landet samt vid möten med berörda myndigheter och organisationer.

1.3 Viltövervakning

Mål

- ◆ Kunskapen om det svenska jaktbara viltets tillstånd och utveckling är god.
- ◆ En fullgod avskjutningsstatistik som täcker hela landet finns för samtliga jaktbara viltarter

Åtterrapporeringskrav

- ◆ redovisa avskjutningsstatistik årligen för samtliga jaktbara viltarter, samt uppge hur denna statistik har kvalitetssäkrats,
- ◆ redovisa förbundets uppskattningar av vilttäthet för samtliga jaktbara viltarter samt
- ◆ beskriva de jaktbara stammarnas utveckling i korthet

De jaktbara viltstammarnas utveckling

Sammanställningar och analyser presenteras i bilagan Årsrapport för viltövervakning 2006/2007

Projekt Viltdata

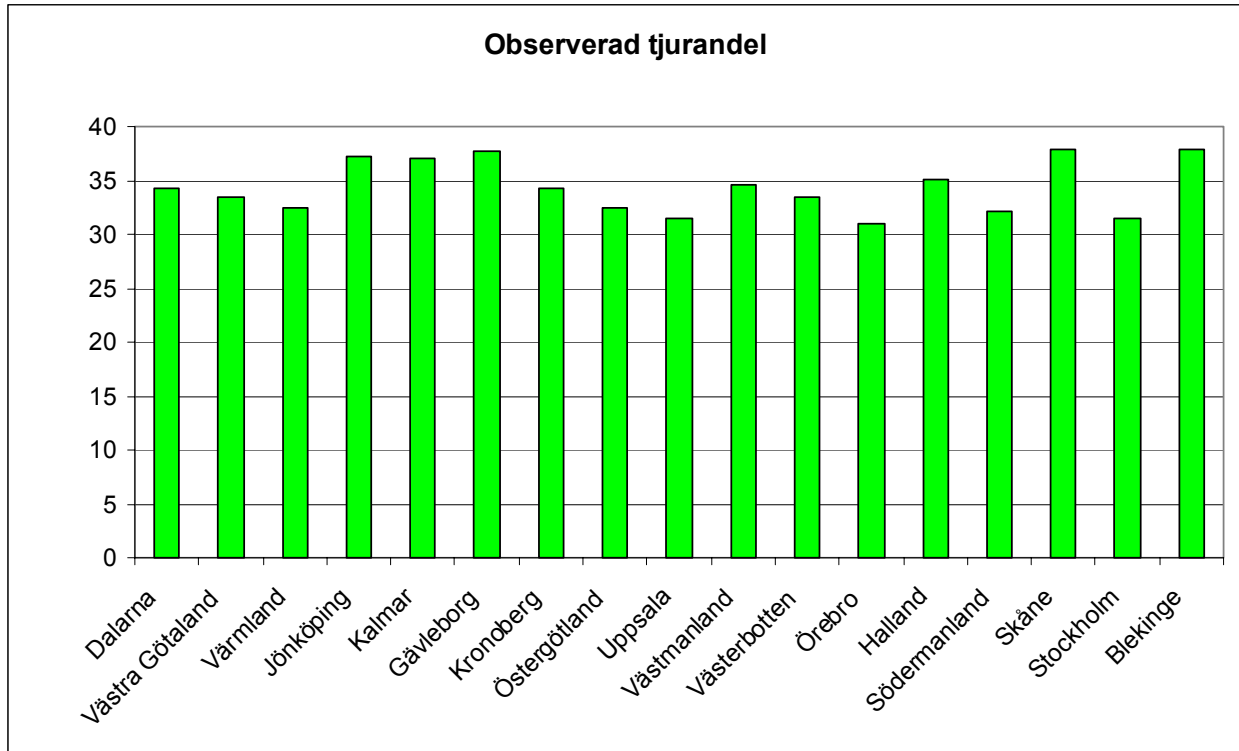
Under året har en ny portal, viltdata.se, tagits fram för att behandla Jägareförbundets alla typer av viltstatistik. Under året har också en från grunden ny älgdatabas utvecklats. Inledningsvis har fokus på utvecklingen varit full funktion vad gäller hantering av registrerade älgjaksområden och användarstöd. Älgdatabasen är den första modulen i viltdata-portalen, det planeras att avskjutningen rörande alla viltarter även skall kunna rapporteras via Internet fr.o.m. 1 april 2008.

Älgdatabasen har under år 2007 använts i skiftande omfattning inom alla län, med förekomst av älg, utom i Jämtland, Västernorrland och Norrbotten. Jägarkårens gensvar på älgdatabasen har generellt varit väldigt positivt. Det avspeglas exempelvis i en stor mängd inrapporterad älgobs på många håll. Även en ny projektorganisation har tagits fram för att bättre möta framtida samt regionala behov av viltövervakning och -förvaltning. Den viktigaste delen i detta är etablerandet av flera arbetsgrupper där deltagarna handplockas efter kompetens.

2033 arbetstimmar finns rapporterade under projektet och 342 personer har deltagit i det direkta arbetet runt introduktionen av vilt databasen.

Exempel på möjligheter till uppföljning med användning av data ur vilt databasen.

Diagrammet nedan visar andelen observerade älgdjur av vuxna djur under jakten 2007/08. I Jägareförbundets handlingsprogram för älg anges att målsättningen ska vara 40 % tjur av de observerade vuxna djuren. Nuvarande medelvärde är 34 %.

1.4 Verksamhetsområde Älgförvaltning

Mål

- ◆ En väl sammansatt älgstam i balans med betestillgången har uppnåtts genom att älgförvaltningsarbetet stöds och samordnas strategiskt och operativt på lokal nivå
- ◆ Rovdjurens älguttag beaktas i förvaltningsarbetet

Åtterrapporering

- ◆ vilka åtgärder som förbundet vidtagit i fråga om att samordna och stödja älgförvaltningsarbetet på lokal nivå
- ◆ de lokala samråd som hållits och vilka organisationer som deltagit vid samråden samt
- ◆ förbundets riktlinjer för hur rovdjurens älguttag skall beaktas i förvaltningsarbetet

Åtgärder för att stödja älgförvaltningsarbetet på lokal nivå

Den satsning på kompetenshöjning av egna tjänstemän som genomförts årligen sedan 2005 fortsatte. En utbildningsomgång omfattande två dagar har genomförts med totalt 25 tjänstemän. Nytt för i år var att temat expanderats till att även omfatta annat klövvilt än älg. Följande moment ingick; älgars vandringar, studier av vildsvin via GPS, älgars foderutnyttjande respektive samförvaltning av dovhjort och rådjur.

Jägareförbundet deltar aktivt i ett antal forskningsprojekt, med praktisk eller vetenskaplig prägel. Som exempel kan nämnas forskningsprogrammen vid SLU i Umeå: *Adaptiv förvaltning av vilt och fisk* respektive *Vilt och Skog*.

Under året har arbetet i de lokala och regionala skogliga sektorsråden kommit igång på allvar. Råden är Skogsstyrelsens forum för diskussioner kring de skogliga sektorsmålen. Svenska Jägareförbundet finns representerade i de flesta råden. Under året har tre möten hållits med Jägareförbundets representanter i de regionala och centrala sektorsråden. Under 2008 planeras en tvådagars konferens för samtliga våra representanter i de lokala råden.

Runt om i landet har personalen medverkat vid ett stort antal möten för att samordna och stödja det lokala älgförvaltningsarbetet. Det rapporteras att personalen mött 5 246 personer under dessa möten. Aktuella frågor har varit att samordna och anpassa förvaltningen efter rovdjurens uttag och att driva frågan om en kvalitetsförbättring av älgstammen. Kvalitetsförbättringen inriktar sig främst på att forma en förvaltning som resulterar i en högre medelålder bland tjurarna och att hondjurens produktivitet ökar. Personalen rapporterar 8 139 arbetstimmar under det lokala älgförvaltningsarbetet.

Rapporterade åtgärder på lokal nivå

- Analys och förmedling av avskjutningsresultat
- Analys och distribution av olika inventeringsresultat
- Utbildning och information till samrådsgrupper
- Möten med jaktvårdskretsarna för avstämning av samrådsförfarandet
- Omfattande samverkan med Länsstyrelsernas handläggare för utveckling av förvaltningsfrågorna
- Förberedelser och medverkan vid viltvårdsnämndernas sammanträden
- Initiering, planering och genomförande av utbildning och information till viltvårdsnämnder
- Samverkan med viltvårdsnämndernas parter för bildande av förvaltningsområden i länen
- Samverkan med viltvårdsnämndernas parter för att formulera gemensamma övergripande målsättningar på länsnivå
- Sammanställning och redovisning av samrådsförfarandet
- Stöd vid bildande av älgskötselområden
- Stöd vid formuleringen av älgskötselområdenas skötselplaner
- Stöd vid samordning av avskjutningsstrategier
- Stöd för att organisera spillningsinventering
- Stöd vid lösande av konflikter runt älgjakten

Lokalt samråd

Under 2007 har det genomförts 289 lokala samråd (324 lokala samråd år 2006) med ett totalt deltagande om 2 032 personer (2 271 personer 2006). Jägarnas representanter (Jaktvårdskretsen, Jägarnas Riksförbund, och älgskötselområden) var sammanlagt 1 064 personer, det vill säga 3,7 deltagare per samråd (3,2 deltagare 2006). Icke jägare (markägarrörelsen, storskogsbruket, skogsstyrelsen, länsstyrelse, kommun, polis och vägverk) var sammanlagt 968 personer, det vill säga 3,3 deltagare per samråd (3,3 deltagare 2006). Övriga fakta om genomförda lokala samråd 2007 framgår av bilaga.

Rovdjurens uttag av älg

Förbundet arbetar för närvarande med att utarbeta en handlingsplan för älg och i planen behandlas riktlinjerna för hur rovdjurens uttag av älg ska beaktas. Handlingsplanen är för närvarande på remiss i organisationen och målsättningen är att organisationens handlingsplan för älgförvaltningen ska behandlas på förbundsstyrelsens sammanträde i juni 2008.

1.5 Verksamhetsområde Vilt och trafik

Mål

- ◆ Minska lidandet för trafikskadat vilt genom att tillhandahålla kompetenta eftersöksekipage

Åtterrapporering

- ◆ förbrukade medel för att tillhandahålla uppdaterade listor med eftersöksekipage för trafikskadat vilt samt
- ◆ förbrukade medel för utbildning av eftersöksekipage

Arbetet med Vilt & Trafik

Jägareförbundet har även detta år bistått regeringens utredare avseende ansvarsförhållanden, regelverket och ersättningssystem för viltolyckseftersök. Förbundet deltar aktivt i arbetet inom *Nationella viltolycksrådet* i frågor omkring förebyggande verksamhet samt effektivisering av viltolycksorganisation.

Under hösten startade förbundet ett treårigt projekt ”*Utvärdering av nya träningsmetoder för framgångsrika eftersök vid jakt och trafikolyckor*”. Målsättningen med projektet är att förbättra andelen framgångsrika eftersök genom att prova ut en ny träningsmetod för spårhundar. Den övergripande ambitionen är att förbättra utbildningen av eftersökshundar och därmed öka antalet duktiga eftersöksekipage inom den nationella viltolycksorganisationen.

En fortlöpande samverkan med Svenska kennelklubben och samtliga jakthundsklubbar avseende eftersöksverksamheten har skett under året. Ämnet var huvudtema vid en särskild överläggning med jakthundsklubbarna.

Antalet polisrapporterade viltolyckor 2005, 2006 och 2007

Viltslag	Viltolyckor 2005	Viltolyckor 2006	Viltolyckor 2007
Älg	4 092	4 957	4 635
Hjort	580	602	670
Rådjur	27 761	27 706	28 243
Vildsvin	987	1 020	1 583
Stora rovdjur	33	39	35
Summa	33 452	34 324	35 166

Antalet viltolyckor med vildsvin har ökat med 50 procent under året. Skälet till detta är den kraftiga expansionen av vildsvinsstammen som nu beräknas till storleksordningen 60 000 – 70 000 vildsvin. Merparten av vildsvinsolyckorna sker dock ännu i ett begränsat antal län. Älgolyckorna har dock minskat med cirka 300 st. jämfört med 2006, men ligger fortfarande över 2005 års nivå.

Upprättande av uppdaterade listor för trafikskadat vilt

Arbetet med att organisera det inledande arbetet med framtagande av listor över eftersöksekipage som har förutsättningar och intresse av att genomföra eftersök på uppdrag av

polisen är genomfört sedan länge. Den uppdatering som nu sker görs på flera håll i landet av arvoderade ledare eller på helt ideell basis. Personalens engagemang har i stor utsträckning ersatts av andra resurser och arbetet idag inskränker sig ofta till ett antal möten med kretsarnas ansvariga för verksamheten. Personalen rapporterar 1041 timmar för arbete med organisation och upprättande av listor över eftersöksekipage.

Antal eftersöksekipage och kontaktmän samt i vilken grad jägarna nyttjas baserat på uppgifter från länsansvariga poliser. (Uppgifterna avser 2006. Då uppgifterna till viss del är en uppskattning och förändringen från år till år är liten redovisas här samma siffror som i fjol.)

Län	Antal eftersöksjägare och kontaktmän	Jägarna nyttjas
Stockholm	380	90%
Uppsala	130	90%
Södermanland	200	94%
Östergötland	220	75%
Jönköping	450	98%
Kronoberg	225	95%
Kalmar	240	85%
Gotland	11	100%
Blekinge	200	98%
Skåne	248	80%
Halland	200	80%
Västra Götaland	?	90%
Värmland	400	95%
Örebro	250	70%
Västmanland	300	84%
Dalarna	1050	90%
Gävleborg	160	100%
Västernorrland	190	?
Jämtland	200	100%
Västerbotten	300	?
Norrbottn	350	?
Summa	5 704	90 %

5 704 jägare tas i anspråk av polis enligt uppgift i **90 %** av de vilttrafikolyckor som anmäls till länskommunikationscentralerna (LKC). Under 2007 rapporterades drygt 35000 viltolyckor vilket innebär att jägarresursen tas i anspråk i uppskattningsvis över 30 000 gånger/år.

Utbildning av eftersöksekipage.

Förbundet har under året tagit fram ett nytt ledarmaterial för eftersöksutbildningen och utbildat 30 länsinstruktörer. Instruktörerna utbildar och stödjer ledare för den lokala verksamheten runt om i länen. För att kvalitetssäkra utbildningarna genomförs årliga fortbildningar för instruktörerna.

För stöd och utbildningssatsningar rapporterar personalen 1040 arbetstimmar.

1.6 Yrkesmässig utbildning

Generella mål

- ◆ Kompetensen hos landets yrkesjägare är hög
- ◆ Tillgången på utbildade yrkesjägare är i nivå med behovet
- ◆ utbildningen är objektiv och behandlar till följd därav olika synsätt på jakten och viltvården i landet.

Åtterrapporering

- ◆ vilken yrkesmässig jägarutbildning som bedrivits under året
- ◆ antalet studerande som antagits till utbildningen och antalet som tagit examen samt
- ◆ vad förbundet gör för att yrkesjägare skall erhålla adekvat fortbildning inom yrket

Yrkesmässig jägarutbildning.

Svenska Jägareförbundet har det övergripande ansvaret för att driva och utveckla den yrkesmässiga utbildningen på jaktens och viltvårdens område. Förbundet har också ansvar att på lämpligt sätt verka för att jägarkåren bibehåller och utvecklar goda kunskaper i viltvård och jakt.

Sedan 1947 har förbundet bedrivit yrkesmässig utbildning inom jakten och viltvården på Jägareförbundets fastighet Öster Malma i Södermanland. För att ytterligare förstärka att Öster Malma utgör ett centrum för jakten och viltvården har Jägareförbundets huvudkontor 2003 flyttats från Stockholm till Öster Malma. Erfarenheterna av utflyttningen har varit goda.

Nuvarande utbildning sker i nära samarbete med Sveriges Yrkesjägarförening och i nära kontakt med Jordägareförbundet. Utbildningstiden är fyra och ett halvt år och består av både teori och praktik. Under fyra år utförs praktik på platser godkända av Sveriges Yrkesjägarförening. Den avslutande teoridelen som är sex månader lång är förlagd till Öster Malma. Utbildningen på Öster Malma bedrivs vart tredje år med ca 15-18 elever per gång. Nästa utbildning genomförs under 2009.

Utbildningen ger teoretiska kunskaper om jakt, viltvård, jaktledning, etik i jakten, eftersök av skadat vilt, samhällets organisation och struktur kring de jaktliga frågorna m.m. För att få behörighet och examineras som viltmästare måste alltså eleven genomgå den teoretiska utbildningen på Öster Malma. Erfarenheten visar att nuvarande utbildningsvolym väl motsvarar marknadens behov då i stort sett alla utexaminerade viltmästare får anställning i paritet med utbildningens innehåll.

Under 2007 har en ny yrkeslärare anställts och under året har introduktion, genomgång av tidigare kursprogram och utvärderingar, framtagning av nytt undervisningsmaterial och utveckling av verksamhet och pedagogik varit väsentliga arbetsuppgifter. Förberedelser för kommande viltmästarkurs har också inletts genom ett omfattande arbete för skapande av personliga kontakter med såväl kommande föreläsare som ansvariga inom Sveriges Yrkesjägarförening (SYF).

Utbildningen ”Viltförvaltning – jakten, viltet och viltvården” med elever från SLU har genomförts under 2007 utanför ramen för den yrkesmässiga utbildningen. Kursen har i sig

bidragit mycket till att yrkesläraren kunnat skapa kontakter med föreläsare och institutioner inför viltmästarkurs 2009.

Fortbildning

Under 2007 har Jägareförbundet inte haft resurser för att erbjuda någon fortbildning för yrkesjägarna på grund av nyanställning och introduktion av yrkesläraren.

Under 2008 kommer Jägareförbundet att stödja Yrkesjägarföreningens arbete med elevprov. Elevprovet är en del i den praktiska utbildningen där jaktelevernas kunskaper testas samtidigt som handledarna får en återkoppling av kvalitén på handledarskapet.

För de yrkesjägare som idag är handledare kommer Jägareförbundet i samarbete med Sveriges Yrkesjägarförening (SYF) att anordna en handledarutbildning för att på så sätt göra jaktelevstiden mer likvärdig oavsett vilka elevplatser man varit på. Förutom detta kommer även en utbildning för de elever som idag är ute i systemet att ges under maj 2008 på Öster Malma Jaktvårdsskola. Denna utbildning ska ge jakteleverna en grundkunskap i framförallt artkännedom rörande växter och fåglar samt i viss mån även däggdjur. Kunskapen i dessa områden kommer därmed att höjas inför en eventuell antagning till Viltmästarutbildningen. Vidare planeras ett seminarie i samarbete med Yrkesjägarföreningen under 2008.

Öster Malma den 28 mars 2008

Torsten Mörner
Förbundsordförande

Håkan Weberyd
Generalsekreterare

Stockholm den 28 mars 2008

Dag von Schantz
Av regeringen
utsedd revisor

Anders Engström
Auktoriserad revisor

Göran Sandberg

Av årsstämman
valda revisorer